

Prioriter høsten af vinterhvedesorter ud fra faldtal

Der er de seneste to år målt faldtal i de mest dyrkede sorter af vinterhvede. Sorter med et lavt faldtal har størst tendens til at spire i akset og bør høstes først. Dog skal fremavlskorn og brødhvede have førsteprioritet. Promilleafgiftsfonden for landbrug

I det seneste par år har høsten været regnfuld og besværlig. Mange landmænd har i den forbindelse oplevet, at vinterhveden spirede i akset med fradrag ved afregningen til følge. Erfaringer fra praksis viste væsentlige forskelle i vinterhvedesorternes tilbøjelighed til at spire i akset. Derfor er der de seneste to år målt faldtal ved høst på tre lokaliteter i Landsforsøgene. I 2010 blev der målt faldtal for de mest dyrkede sorter, og i 2011 for alle sorter i Landsforsøgene.

Faldtallet er et udtryk for niveauet af alfa amylase i kernerne. Alfa amylase er involveret i ned-brydningen af stivelse til sukker under spiringen. Der er forskel på, hvor længe de forskellige vinterhvedesorter er i spirehvile. Når spirehvilen er ovre, vil indholdet af alfa amylase stige, og spiringen gå i gang samtidig med, at faldtallet begynder at falde. Et lavt faldtal er derfor en indikator for, at spiringen er i gang. I tabel 1 ses de målte faldtal for de mest dyrkede sorter, som gennemsnit af høst 2010 og 2011.

Tabel 1. Faldtal i de mest dyrkede vinterhvedesorter, gennemsnit af seks forsøg, høst 2010-2011, og anbefalet prioritering i høst. Brødhvedesorterne er markeret med gult og vist øverst i tabellen og bør have første prioritet sammen med korn til fremavl.

Sort	Faldtal, sekunder	Prioritering i høst
JB Asano (brødhvede)	233	Start ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ Slut
Genius (brødhvede) ^{*)}	235	
Tuareg (brødhvede)	261	
KWS Dacanto (brødhvede)	285	
Hereford	136	
Frument	145	
KWS Santiago ^{*)}	155	
Ambition	199	
Tabasco ^{*)}	244	
Mariboss	257	
Timaru	262	
Jensen	301	

^{*)} For Genius, KWS Santiago og Tabasco er der kun målt faldtal i 2011. I 2011 var faldtallene generelt højere end i 2010.

Faldtallet giver et øjebliksbillede på høsttidspunktet, og varierer en del mellem både lokaliteter og år, ligesom også udgangspunktet (faldtallet under spirehvile) formentlig varierer en del mellem sorterne. Rækkefølgen for sorterne i tabel 1 er imidlertid i fin overensstemmelse med observationer fra praksis gennem det sidste par sæsoner.

Der bør også skeles til disse målinger ved tilrettelæggelse af næste års markplan. Det anbefales således ikke at tilså et større areal med de mest spirevillige sorter (Hereford og Frument), end de kan høstes rettidigt med den kapacitet, der er til rådighed på bedriften. Sorterne nederst i tabel 1 kan bedre tåle at stå lidt længere i marken i en drilsk høst. Høst af brødhvede bør selvfølgelig have den højeste prioritet sammen med fremavlskorn.

Se faldtal for de øvrige sorter i Landsforsøgene på www.sortinfo.dk.

Kontakt din lokale rådgivningsvirksomhed, hvis du vil vide mere om dette emne.